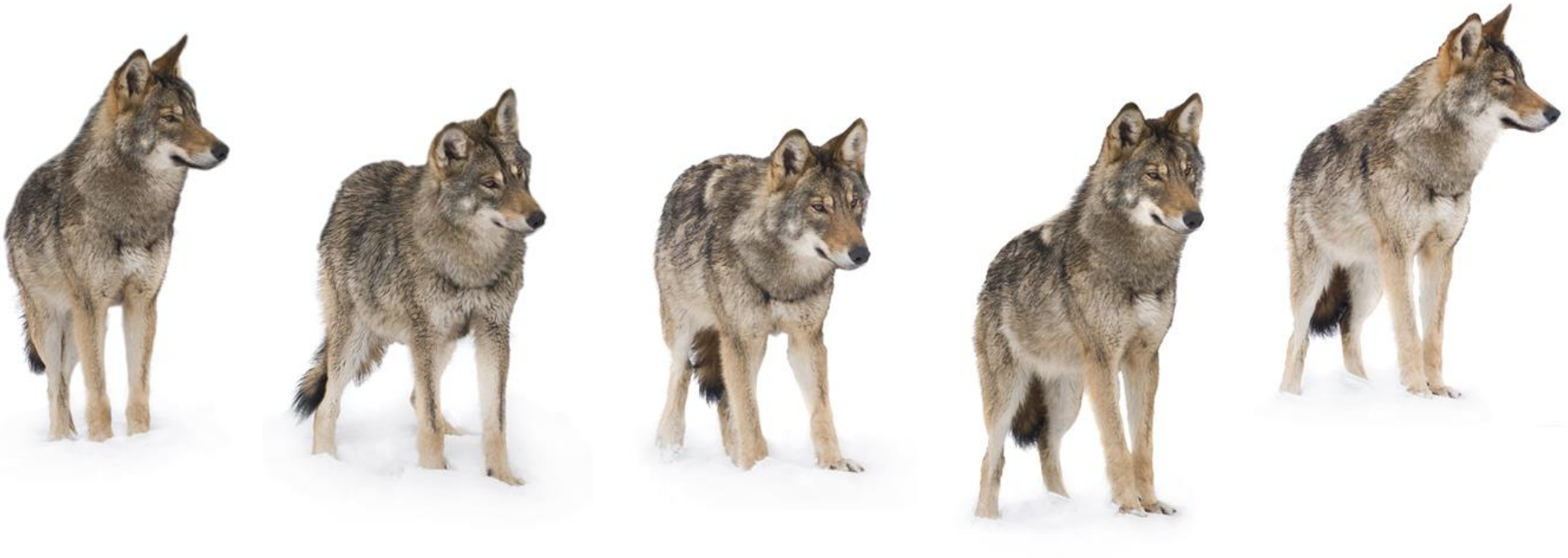


Shutterstock

Shutterstock

Sposoby eliminacji zagrożenia dla człowieka ze strony wilka z uwzględnieniem aspektów prawnych eliminacji niebezpiecznych osobników

Bartłomiej Popczyk

Katedra Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt

Wydział Nauk o Zwierzętach

SGGW w Warszawie

Shutterstock

Program:

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

    1.1. Osoby uprawnione do użycia broni

    1.2. Broń dopuszczona do użycia – rodzaje

    1.3. Zasady użycia broni palnej

    1.4. Stan wyższej konieczności – bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia innej osoby.

2. Techniczne aspekty wykorzystania broni palnej

    2.1. Techniczne aspekty broni – rodzaj i kaliber broni, luneta (powiększenie), kolimator itp.

    2.2. Amunicja – typy pocisków



Shutterstock

Program:

~~3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia~~

3.1. Technika wykonywania odstrzału w terenie zurbanizowanym

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji

3.3. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia zdrowego

3.4 Płoszenie

4. Zasady zachowania bezpieczeństwa podczas wykonywania odstrzału

4.1. Zasady zabezpieczenia terenu

4.2. Zabezpieczenie osób wykonujących odstrzał



Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 maja 1999 r.
o broni i amunicji

Art. 10. 1. Właściwy organ Policji wydaje pozwolenie na broń, jeżeli wnioskodawca nie stanowi zagrożenia dla samego siebie, porządku lub oraz przedstawi ważną przyczynę posiadania broni.
2. Pozwolenie na broń wydaje się w szczególności w celach:
1) ochrony osobistej;
2) ochrony osób i mienia;
3) łowieckich;
4) sportowych;
5) rekonstrukcji historycznych;
6) kolekcjonerskich;
7) pamiątkowych;
8) szkoleniowych.



Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 maja 1999 r.
o broni i amunicji

Art. 10. 3. Za ważną przyczynę, o której mowa w ust. 1, uważa się w szczególności:

1) stałe, realne i ponadprzeciętne zagrożenie życia, zdrowia lub mienia – celów ochrony osobistej, osób i mienia;

2) posiadanie uprawnień do wykonywania polowania, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów – dla pozwolenia na broń do celów łowieckich;

3) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze kwalifikacji sportowych, o których mowa w art. 10b, oraz licencji sportowego – dla pozwolenia na broń do celów sportowych;

4) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu, którego statutowym rekonstrukcji historycznych oraz zaświadczenie potwierdzające czynny statutowej – dla pozwolenia na broń do celów rekonstrukcji historycznych;

5) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze na broń do celów kolekcjonerskich;

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 maja 1999 r.
o broni i amunicji

Art. 10. 3. Za ważną przyczynę, o której mowa w ust. 1, uważa się w szczególności:

6) udokumentowane nabycie broni w drodze spadku, darowizny lub broń do celów pamiątkowych;

7) posiadanie uprawnień, określonych w odrębnych przepisach do charakterze strzeleckim oraz udokumentowane zarejestrowanie zakresie szkoleń strzeleckich - dla pozwolenia na broń do celów

4. Pozwolenie na broń, wydane w celach, o których mowa w ust. 2, uprawnia do posiadania następujących rodzajów broni i amunicji do niej:

3) do celów łowieckich - broni dopuszczonej do wykonywania polowań na podstawie odrębnych przepisów;

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 maja 1999 r.
o broni i amunicji

Art. 10. 5. Pozwolenie na broń, o którym mowa w ust. 1, nie może być wydane, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 2, na broń szczególnie niebezpieczną w postaci:

1) samoczynnej broni palnej, zdolnej do rażenia celów na odległość;

2) broni palnej wytworzonej lub przerobionej w sposób pozwalający na zatajenie jej przeznaczenia, a także broni imitującej inne przedmioty;

3) broni palnej wyposażonej w tłumik huku lub przystosowanej do strzelania z użyciem tłumika huku;

4) broni palnej, której nie można wykryć przy pomocy urządzeń przeznaczonych do kontroli osób i bagażu.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 maja 1999 r.
o broni i amunicji

Art. 10. 6. Zabronione jest posiadanie amunicji szczególnie niebezpiecznej w postaci:

1) amunicji z pociskami wypełnionymi materiałami wybuchowymi, zapalającymi albo innymi substancjami, których działanie zagraża życiu lub zdrowiu oraz pocisków do takiej amunicji;

2) amunicji z pociskami pełnopłaszczowymi zawierającymi rdzeń wykonany z materiału twardszego niż stop ołowiu;

3) amunicji z pociskami podkalibrowymi, z płaszczem lub elementem wiodącym wykonanym z tworzyw sztucznych, z wyłączeniem amunicji przeznaczonej do strzelania z broni gładkolufowej;

4) amunicji wytworzonej niefabrycznie, w tym także takiej, do której wytworzenia wykorzystywane są fabrycznie nowe elementy amunicji, z wyłączeniem amunicji wytwarzanej na własny użytek przez osoby posiadające pozwolenie na broń myśliwską, sportową lub kolekcjonerską.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 maja 1999 r.
o broni i amunicji

Art. 51. 1. Kto bez wymaganej rejestracji posiada broń pneumatyczną albo zbywa osobie nieuprawnionej broń pneumatyczną albo miotacz lub narzędzie albo urządzenie, którego używanie może **zagrażać życiu karze aresztu albo grzywny.**

2. Tej samej karze podlega, kto:

1) nie dopełnia obowiązku rejestracji broni albo obowiązku zdania broni

2) nie dopełnia obowiązku zawiadomienia Policji o utracie lub zbyciu do tej broni;

3) posiadając pozwolenie na broń lub posiadając broń podlegającą pozwolenia na broń, nie dopełnia obowiązku pisemnego zawiadomienia Policji o zmianie miejsca stałego pobytu w terminie 14 dni od dnia pobytu;

4) nosi broń, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu, środka odurzającego lub substancji psychotropowych albo środka zastępczego;



Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

Ustawa
z dnia 13 października 1995 r.
Prawo łowieckie

Art. 4. 1. Gospodarka łowiecka jest to działalność w zakresie ochrony, hodowli i pozyskiwania zwierzyny.

2. **Polowanie oznacza:**

1) tropienie, strzelanie z myśliwskiej broni palnej, łowienie sposobami dozwolonymi zwierzyny żywej,

2) łowienie zwierzyny przy pomocy ptaków łowczych za zgodą ministra środowiska

– zmierzające do wejścia w jej posiadanie.

3. Kłusownictwo oznacza działanie zmierzające do wejścia w posiadanie niebędący polowaniem albo z naruszeniem warunków dopuszczalności

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

Ustawa
z dnia 13 października 1995 r.
Prawo łowieckie

Art. 9. 1. Ochrona zwierzyny – poza zasadami określonymi w przepisach o ochronie przyrody – obejmuje tworzenie warunków bezpiecznego szczególności:

1) zwalczanie kłusownictwa i wszelkich zjawisk szkodnictwa łowieckiego;

2) zakaz – poza polowaniami i odłowami – płoszenia, chwytania, zabijania zwierzyny;

3) zakaz wybierania i posiadania jaj i piskląt, wyrabiania i posiadania legowisk, nor i gniazd ptasich;

4) zakaz sprzedaży, transportu w celu sprzedaży, przetrzymywania w celu oferowania do sprzedaży żywych lub martwych zwierząt łownych, jak rozpoznawalnych części lub produktów uzyskanych z tych zwierząt, z łownych, które zostały pozyskane zgodnie z prawem lub nabyte w inny

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

Ustawa
z dnia 13 października 1995 r.
Prawo łowieckie

Art. 51. 1. Kto:

1) **strzela do zwierzyny w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 150 m od zabudowań mieszkalnych,**

2) wybiera jaja, pisklęta, niszczy gniazda ptaków łownych lub niszczy ich

3) przetrzymuje zwierzynę bez odpowiedniego zezwolenia,

4) niszczy nory i legowiska zwierząt łownych,

5) niszczy urządzenia łowieckie, wybiera karmę lub sól z lizawek,

6) poluje, nie posiadając przy sobie wymaganych dokumentów,

7) wbrew przepisom art. 42b ust. 2 nie dokonuje wymaganych wpisów w wykonywania polowania indywidualnego,

– podlega karze grzywny.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 23 marca 2005 r.
w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz

Rozdział 2

Warunki wykonywania polowania

§ 3 ust. 1. Do wykonywania polowania oraz odstrzału zwierząt stanowiących nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka dopuszczona jest wyłącznie myśliwska broń palna długa centralnego zapłonu, o lufach gwintowanych lub gładkich, z wyłączeniem broni czarnoprochowej, pistoletów i rewolwerów, z której po maksymalnym załadowaniu można oddać najwyżej sześć pojedynczych strzałów, z tym że do magazynka broni samopowtarzalnej można załadować jednorazowo najwyżej dwa naboje.

2. Używana do polowania broń myśliwska o lufach gwintowanych musi być przeznaczona do strzelania amunicją myśliwską charakteryzującą się energią pocisku nie mniejszą niż 1000 J w odległości 100 m od wylotu lufy.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 23 marca 2005 r.
w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz

§ 3 ust. 3. **Polowanie na zwierzynę grubą odbywa się, z zastrzeżeniem ust. 4, wyłącznie z użyciem broni myśliwskiej, o której mowa w ust. 2, oraz naboi myśliwskich z pociskami półpłaszczowymi, przy czym**:

1) przy polowaniu na łosie energia pocisku w odległości 100 m od wylotu niż 2500 J;

2) przy polowaniu na jelenie, daniele, muflony i dziki, z wyłączeniem pocisku w odległości 100 m od wylotu lufy nie może być mniejsza niż

4. Dopuszcza się polowanie na zwierzynę grubą, z wyjątkiem łosi i jeleni myśliwskiej o lufach gładkich oraz myśliwskich naboi kulowych.

5. Do wykonywania polowania na zwierzynę drobną, z zastrzeżeniem ust. 6, używa się wyłącznie broni myśliwskiej o lufach gładkich oraz myśliwskich naboi śrutowych ze śrutem o średnicy do 4,5 mm

6. Do wykonywania polowania na drapieżniki używa się broni myśliwskiej o oraz myśliwskich naboi z pociskami półpłaszczowymi i pełnopłaszczowymi lufach gładkich oraz naboi myśliwskich wymienionych w ust. 4 lub 5.



1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 23 marca 2005 r.
w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz

§ 8. Myśliwy jest odpowiedzialny za bezpieczne używanie broni i amunicji i jest obowiązany do przestrzegania następujących zasad:
1) używania broni myśliwskiej sprawnej technicznie;
2) przystrzeliwania broni co najmniej raz w roku;
3) sprawdzania każdorazowo przed załadowaniem broni, czy lufy nie są
4) trzymania broni zawsze lufami skierowanymi w górę lub w dół: podczas broni, poruszania się w terenie, w czasie przerw w polowaniu, zajmowania wychodzenia z niego i w innych podobnych okolicznościach – niezależnie załadowana, czy rozładowana



Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 23 marca 2005 r.
w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz

§ 16 ust. 1. Myśliwy jest obowiązany zachować szczególną ostrożność w posługiwaniu się bronią:
1) w terenie o ograniczonej widoczności lub w warunkach zmniejszających
2) przy nasilonych pracach w polu, pracach pielęgnacyjnych i zbiorze runa leśnego.



Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o ochronie zwierząt

Art. 1. 1. Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.
2. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do zwierząt stosuje się rzeczy.
3. Organy administracji publicznej podejmują działania na rzecz ochrony tym zakresie z odpowiednimi instytucjami i organizacjami krajowymi i

Art. 2. 1. **Ustawa reguluje postępowanie ze zwierzętami kręgowymi**, w tym zwierzętami kręgowymi wykorzystywanymi w celach naukowych lub nieuregulowanym w ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 266 oraz z 2017 r. poz.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o ochronie zwierząt

Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

2)"**humanitarnym traktowaniu zwierząt**" – rozumie się przez to traktowanie potrzeby zwierzęcia i zapewniające mu opiekę i ochronę;

3)"**konieczności bezzwłocznego uśmiercenia**" – rozumie się przez to stwierdzony, w miarę możliwości, przez lekarza weterynarii, polegający na dalej żyć jedynie cierpiąc i znosząc ból, a moralnym obowiązkiem cierpień zwierzęcia;

Art. 5. Każde zwierzę wymaga humanitarnego traktowania.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o ochronie zwierząt

Art. 6. 1. Zabrania się zabijania zwierząt, z wyjątkiem:
1) uboju i uśmiercania zwierząt gospodarskich oraz uśmiercania dzikich utrzymywanych przez człowieka w celu pozyskania mięsa i skór,
2) połowu ryb zgodnie z przepisami o rybołówstwie i rybactwie
3) konieczności bezzwłocznego uśmiercenia,
4) działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego
4a) zabicia lub poddania ubojowi zwierząt gospodarskich z nakazu o którym mowa w art. 33b ust. 1,
5) usuwania osobników bezpośrednio zagrażających ludziom lub innym zwierzętom, jeżeli nie jest możliwy inny sposób usunięcia zagrożenia,
6) polowań, odstrzałów i ograniczania populacji zwierząt łownych,
7) usypiania ślepych miotów,
8) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, określonym w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.) wykonywanych na podstawie właściwych zezwoleń,

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o ochronie zwierząt

Art. 6. 1. Zabrania się zabijania zwierząt, z wyjątkiem:
9) uśmiercania zwierząt gatunków obcych zagrażających gatunkom przyrodniczym w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie zgodnie z art. 33 oraz przepisami odrębnymi.

1a. Zabrania się znęcania nad zwierzętami.

Art. 21. Zwierzęta wolno żyjące stanowią dobro ogólnonarodowe i powinny mieć zapewnione warunki rozwoju i swobodnego bytu, z wyjątkiem tych, o których mowa w art. 33a ust. 1.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o ochronie zwierząt

Art. 33. 1a. Uśmiercanie zwierząt może odbywać się wyłącznie w sposób humanitarny polegający na zadawaniu przy tym minimum cierpienia fizycznego i psychicznego.

1b. Jeżeli Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub regionalny dyrektor ochrony środowiska wydał zezwolenie na zabicie zwierząt objętych ochroną gatunkową, mogą one być uśmiercone przy użyciu broni myśliwskiej przez osoby uprawnione do posiadania tej broni.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o ochronie zwierząt

Art. 33. ust. 3. W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, w celu zakończenia cierpień zwierzęcia, potrzebę jego uśmiercenia stwierdza:

- lekarz weterynarii,
- członek Polskiego Związku Łowieckiego,
- inspektor organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt,
- funkcjonariusz Policji,
- straży ochrony kolei,
- straży gminnej,
- Straży Granicznej,
- pracownik Służby Leśnej lub Służby Parków Narodowych,
- strażnik Państwowej Straży Łowieckiej,
- strażnik łowiecki,
- strażnik Państwowej Straży Rybackiej.

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o ochronie zwierząt

Art. 33. ust. 3a. Gdy bezzwłoczne uśmiercenie zwierzęcia jest niezbędne do realizacji zadań związanych z ochroną przyrody na obszarze parku narodowego, potrzebę uśmiercenia zwierzęcia stanowiącego zagrożenie stwierdza w decyzji administracyjnej dyrektor parku narodowego, na którego obszarze znajduje się to zwierzę. Uprawnionymi do wykonania decyzji są upoważnieni przez dyrektora parku narodowego pracownicy wchodzący w skład Służby Parków Narodowych.

§

4. W razie konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, czynność tę
1) podanie środka usypiającego – przez lekarza weterynarii;
2) zastrzelenie zwierzęcia wolno żyjącego (dzikiego) – przez osobę palnej.

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o ochronie zwierząt

Art. 33a. 1. W przypadku gdy zwierzęta stanowią nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, w tym gospodarki łowieckiej, dopuszcza się podjęcie działań mających na celu ograniczenie populacji tych zwierząt.
2. Sejmik województwa, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, oraz Łowieckiego, określi, w drodze uchwały, miejsce, warunki, czas i sposoby zwierząt, o których mowa w ust. 1.

§

Przepisy karne

Art. 35. 1. **Kto zabija**, uśmierca zwierzę albo dokonuje uboju zwierzęcia z naruszeniem przepisów **art. 6 ust. 1, art. 33** lub art. 34 ust. 1–4 **podlega wolności do lat 3.**
1a. Tej samej karze podlega ten, kto znęca się nad zwierzęciem.
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 1a działa ze szczególnym okrucieństwem podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 6 czerwca 1997 r.
Kodeks karny

Art. 26. § 1. Nie popełnia przestępstwa, kto działa w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego jakiemukolwiek dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć, a dobro poświęcone przedstawia wartość niższą od dobra ratowanego.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa także ten, kto, ratując dobro chronione prawem w warunkach określonych w § 1, poświęca dobro, które nie wyższej od dobra ratowanego.

§ 3. W razie przekroczenia granic stanu wyższej konieczności, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej

§ 4. Przepisu § 2 nie stosuje się, jeżeli sprawca poświęca dobro, które ma szczególny obowiązek chronić nawet z narażeniem się na

§ 5. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy z ciążących na sprawcy obowiązków tylko jeden może być spełniony.

§

STAN WYŻSZEJ KONIECZNOŚCI

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 6 czerwca 1997 r.
Kodeks karny

Przekroczenie granic stanu wyższej konieczności
W wypadku przekroczenia granic stanu wyższej konieczności mamy do czynienia z czynem zabronionym, sąd ma jednak możliwość zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, a nawet odstąpienia od jej wymierzania.

Do najczęstszych sytuacji kiedy mamy do czynienia z przekroczeniem granic stanu wyższej konieczności dochodzi, gdy:
1. niebezpieczeństwo nie było bezpośrednie i można było go uniknąć
2. nastąpiła wyraźna dysproporcja między dobrem poświęconym a dobrem ratowanym



Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 6 czerwca 1997 r.
Kodeks karny

Art. 181. § 1. Kto powoduje zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w **znacznych rozmiarach**,

– podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Kto, wbrew przepisom obowiązującym na terenie **objętym ochroną**, niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta **powodując istotną szkodę**,

– podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega także ten, kto niezależnie od miejsca czynu niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta pozostające pod ochroną gatunkową powodując istotną szkodę.



Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 16 kwietnia 2004 r.
o ochronie przyrody

Art. 54. 1. Chwytanie lub zabijanie dziko występujących zwierząt, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. a i b, nie może być wykonywane przy użyciu urządzeń, sposobów lub metod działających na dużą skalę lub niewybiórczo, mogących powodować lokalny zanik lub poważne zaburzenia populacji tych zwierząt, a w szczególności przy użyciu:

1) oślepionych lub okaleczonych zwierząt jako wabików;
2) urządzeń odtwarzających nagrania głosów zwierząt;
3) urządzeń elektrycznych lub elektronicznych, mogących zabijać lub
4) sztucznych źródeł światła;
5) luster i innych urządzeń oślepiających;
6) urządzeń wizyjnych ułatwiających strzelanie w nocy, w tym powiększających lub przetwarzających obraz oraz oświetlających cel;
7) materiałów wybuchowych;
8) sieci działających niewybiórczo;
9) pułapek działających niewybiórczo;

§

Shutterstock

1. Prawne aspekty użycia broni palnej przez osoby uprawnione

USTAWA
z dnia 16 kwietnia 2004 r.
o ochronie przyrody

Art. 54. 1. Chwytanie lub zabijanie dziko występujących zwierząt, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. a i b, nie może być wykonywane przy użyciu urządzeń, sposobów lub metod działających na dużą skalę lub niewybiórczo, mogących powodować lokalny zanik lub poważne zaburzenia populacji tych zwierząt, a w szczególności przy użyciu:

10) kusz;

11) trucizn lub przynęt zatrutych albo zawierających środki usypiające;

12) gazów i dymów stosowanych do wypłaszania;

13) automatycznej lub półautomatycznej broni z magazynkiem mieszczącym więcej niż 2 naboje;

14) statków powietrznych;

15) pojazdów silnikowych w ruchu;

16) sideł, lepów i haków;

17) łodzi prowadzonych z prędkością większą niż 5 kilometrów na

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy połowu ryb wodzie pola elektrycznego charakterystycznego dla prądu stałego lub

§

Shutterstock

2. Techniczne aspekty wykorzystania broni palnej

2.1. Techniczne aspekty broni – rodzaj i kaliber broni, luneta i jej powiększenie, kolimator itp.

Do odstrzału dużych drapieżników powinno się używać broni o lufach gwintowanych typu:
a) expres
b) dryling-expres
c) repetire
d) Automat kulowy

Nie powinno się używać – kniejówek, sztucerów typu kipplauf i broni uniemożliwiającej oddanie co najmniej dwóch szybkich strzałów





2. Techniczne aspekty wykorzystania broni palnej

2.1. Techniczne aspekty broni – rodzaj i kaliber broni, luneta (powiększenie) kolimator itp.

Energia – zaleca się stosowanie broni myśliwskiej o lufach gwintowanych która jest przeznaczona do strzelania amunicją myśliwską charakteryzującą się energią pocisku nie mniejszą niż **2000 J** w odległości 100 m od wylotu lufy (optymalnie 2500 J).

Kaliber – powyżej 7,62 mm (.30 cala) typowe kalibry to: .30 – 06, 8 x 57 JS, 9,3 x 62, 300 Win Mag (7.62x66 B), .300 Weatherby Magnum (7,62x72 B), .308 win (7,62 x 51 NATO), .338 Win Mag (8.58x63 B) .375 H&H Magnum (9.52x72 B), 460 Weatherby Magnum (11,63 x 74) lub ich odpowiedniki dla broni kombinowanej

Nie używamy kalibrów – .222, .223, .243, 6,5x55, itp..



2. Techniczne aspekty wykorzystania broni palnej

2.1. Techniczne aspekty broni – rodzaj i kaliber broni, luneta (powiększenie) kolimator itp.

Przyrządy optyczne

1) do odstrzału z bliskiej odległości najlepiej używać otwartych przyrządów celowniczych

2) Do odstrzału z dalszej odległości należy można używać przyrządów optycznych w postaci

- Lunet – z wykorzystanie małego powiększenia, o krotności do 3-4, celem zachowania dużego pola widzenia
- Kolimatorów

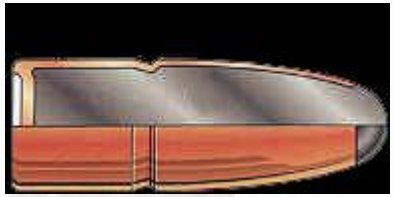


2.2. Amunicja – typy pocisków

Optymalne typy pocisków to amunicja nie rykoszetująca i silnie penetrująca ciało. Oddająca całą energię w tuszy.

Przykładowe typy pocisków to:
SP (Soft Point)
SPCE (Soft Point Cutting Edge)
HPC (Hollow Point Capped)
PTS
CONE-POINT-bullet
HPBT











Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji

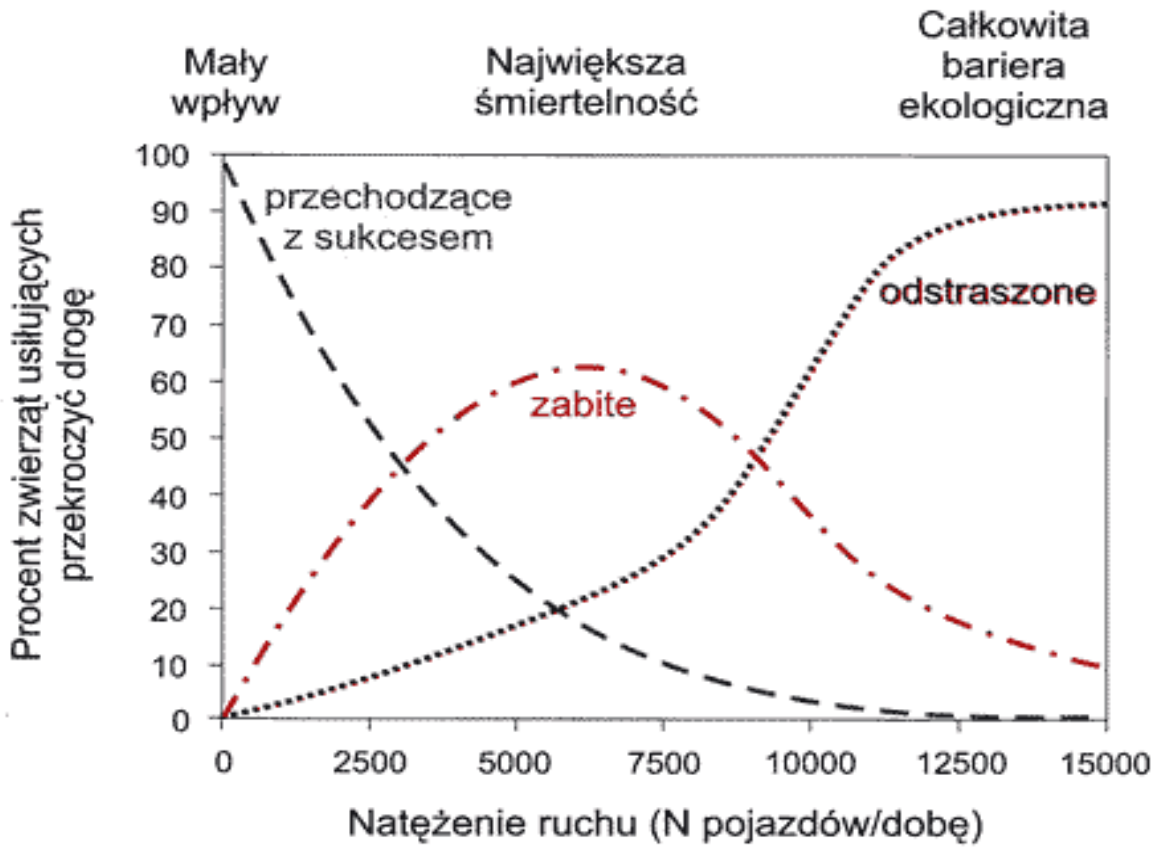
Procedura odstrzału zwierzęcia rannego:

1) Zabezpiecz teren
2) Zaplanuj wykonanie odstrzału
3) Poinformuj służby na miejscu o sposobie wykonania odstrzału
4) Sprawdź czy obecne na miejscu służby zabezpieczyły teren
5) Sprawdź stan zwierzęcia
6) Zawsze podchodź do rannego zwierzęcia od grzbietu lub tyłu
7) Wykonaj odstrzał, o ile nie wprowadza to zagrożenia dla osób oraz mienia
8) Sprawdź skuteczność podjętych działań

Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji



Ryc. 12. Wpływ natężenia ruchu drogowego na skuteczność prób przekraczania dróg przez zwierzęta oraz na śmiertelność zwierząt na drogach (A. Seiler, niepublikowane, cyt. za: Iuell i in. 2003).

Shutterstock

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji

Co trzecia osoba widzi martwe zwierzę przy drodze częściej niż raz w miesiącu

MAM WYPADEK! JAK SIĘ ZACHOWAĆ?

Widząc przechodzące zwierzę należy bezzwłocznie zwolnić i zatrzymać się, próba ominięcia kończy się najczęściej źle ponieważ zwierzyna często przemieszcza się w grupach.

Szczególnie nocą światła mogą zaskoczyć i oszołomić zwierzę, warto włączyć długie światła i mrugać nimi - spłoszy to zwierzę z jezdni.



37% wypadków odbywa się nocą **29%** o zmierzchu

Shutterstock

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji

Co trzecia osoba widzi martwe zwierzę przy drodze częściej niż raz w miesiącu

MAM WYPADEK! JAK SIĘ ZACHOWAĆ?

KOLIZJA/WYPADEK

- zabezpieczenie miejsca wypadku - światła awaryjne i trójkąt ostrzegawczy
- ranne zwierzę jest w szoku dlatego należy unikać bliskiego kontaktu
- w sytuacji gdy zwierzę nie zrobi nam krzywdy (np. jest unieruchomione złamaną kończyną) można narzucić coś na głowę aby oszczędzić mu stresu
- bezzwłocznie należy poinformować policję o zaistniałej sytuacji gdy są ranni również pogotowie



Shutterstock

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji

Co trzecia osoba widzi martwe zwierzę przy drodze częściej niż raz w miesiącu

MAM WYPADEK! JAK SIĘ ZACHOWAĆ?

ok. 40% kolizji nie jest zgłaszane policji

<u>osoba która świadomie porzuci ranne zwierzę na drodze popełnia wykroczenie</u> (Ustawa o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r.)

art. 25 – kara aresztu lub grzywny



Shutterstock

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji

Co trzecia osoba widzi martwe zwierzę przy drodze częściej niż raz w miesiącu

MAM WYPADEK! JAK SIĘ ZACHOWAĆ?

Zabrania się pozostawiania na drodze przedmiotów, które mogłyby zagrozić bezpieczeństwu ruchu.
Jeżeli usunięcie ich nie jest możliwe, należy je oznaczyć w sposób widoczny w dzień i w nocy
(art. 45 ust. 1 pkt 6 Prawa o ruchu drogowym)



Shutterstock

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji

Co trzecia osoba widzi martwe zwierzę przy drodze częściej niż raz w miesiącu

MAM WYPADEK! JAK SIĘ ZACHOWAĆ?

Czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach należą do zadań Policji.

Policjant w związku z wykonywaniem tych czynności jest uprawniony do wydawania poleceń osobie, która spowodowała przeszkodę utrudniającą ruch drogowy lub zagrażającą jego bezpieczeństwu, albo osobie odpowiedzialnej za utrzymanie drogi
(art. 129 ust. 2 pkt 7 lit. a Prawa o ruchu drogowym)



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.2. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia rannego lub po kolizji



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.1. Technika wykonywania odstrzału w terenie zurbanizowanym

Przed przystąpieniem do odstrzału sprawdź czy:

1. Na linii strzału nie ma osób, zwierząt lub budynków
2. Strzał gwarantuje skuteczne uśmiercenie zwierzęcia
3. Na linii strzału nie ma gałęzi, drzew, krzewów (mogą być niewidoczne w lunecie) lub innych przeszkód, które mogą powodować rykoszety
4. Sprawdź czy nie należy użyć pastorału lub podpórki – nie strzelaj z pozycji siedzącej, leżącej oraz kucając

Pamiętaj że kula może odbić się od przeszkody lub zrykoszetować

Trzeba mieć zapewniony kulochwyt lub pewność że kula trafi w ziemię

Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.1. Technika wykonywania odstrzału w terenie zurbanizowanym

Pamiętaj że kula może odbić się od przeszkody lub zrykoszetować

Trzeba mieć zapewniony kulochwyt lub pewność że kula trafi w ziemię (miękką) – uwaga na asfalt, kamienie, oraz okres zimowy

Pocisk z broni gwintowanej może pokonać dystans do 5 km, skuteczny zasięg – 2 km (70 J zabicie człowieka) kaliber .30 (30-06) dane balistyczne dla pocisku SP 11,7g w tabeli

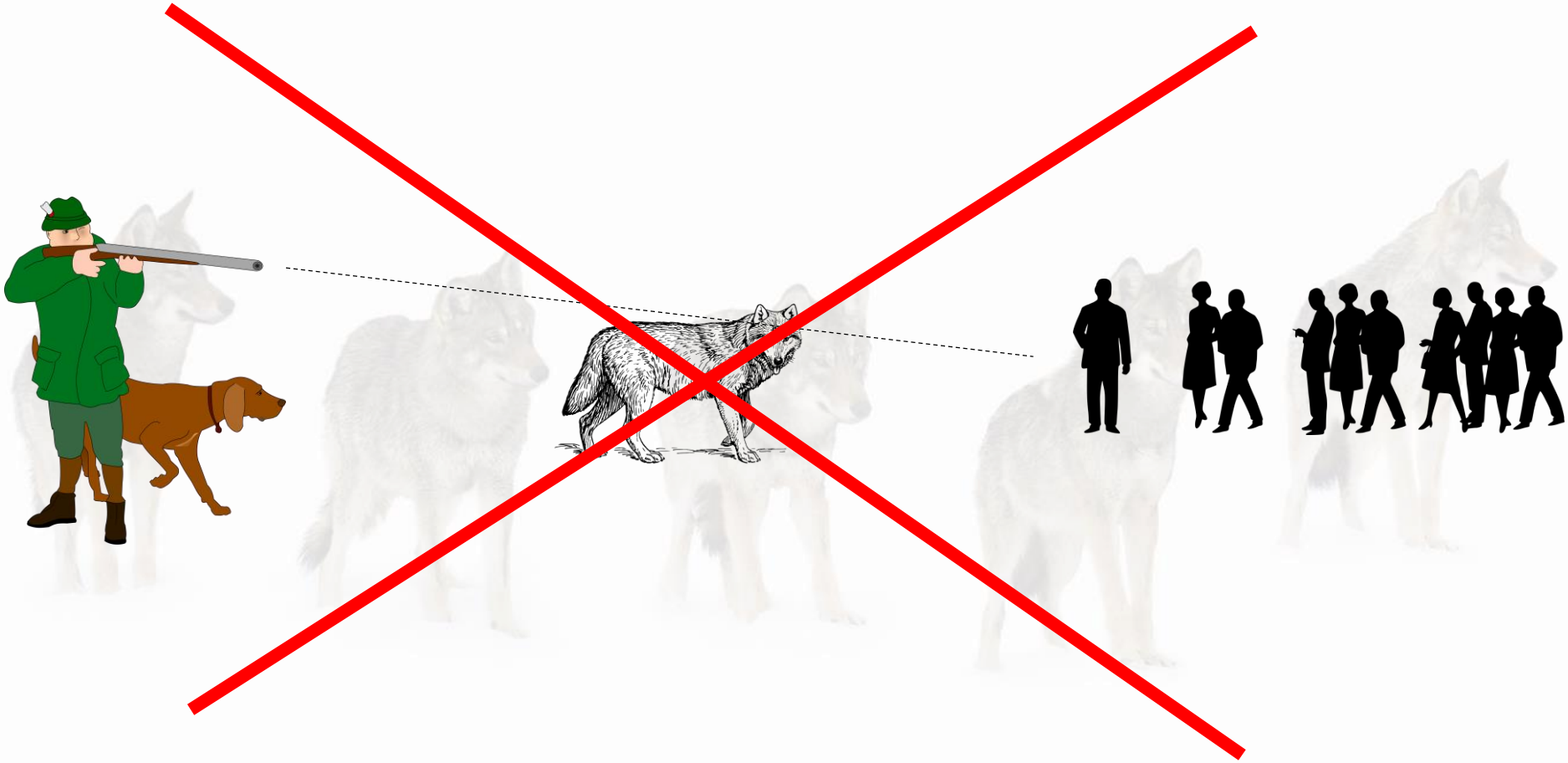
Mierząc do zwierzęcia należy przewidywać skutki i tor lotu pocisku

DANE BALISTYCZNE							
ODLEGŁOŚĆ	**0 m**	**50 m**	**100 m**	**150 m**	**200 m**	**250 m**	**300 m**
PRĘDKOŚĆ [M/S]	**825**	**-**	**740**	**-**	**664**	**-**	**595**
ENERGIA [J]	**3982**	**-**	**3203**	**-**	**2577**	**-**	**2074**
TRAJEKTORIA		**-0,5**	**(+)**	**-**	**-13,0**	**-**	**-48,3**

terstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

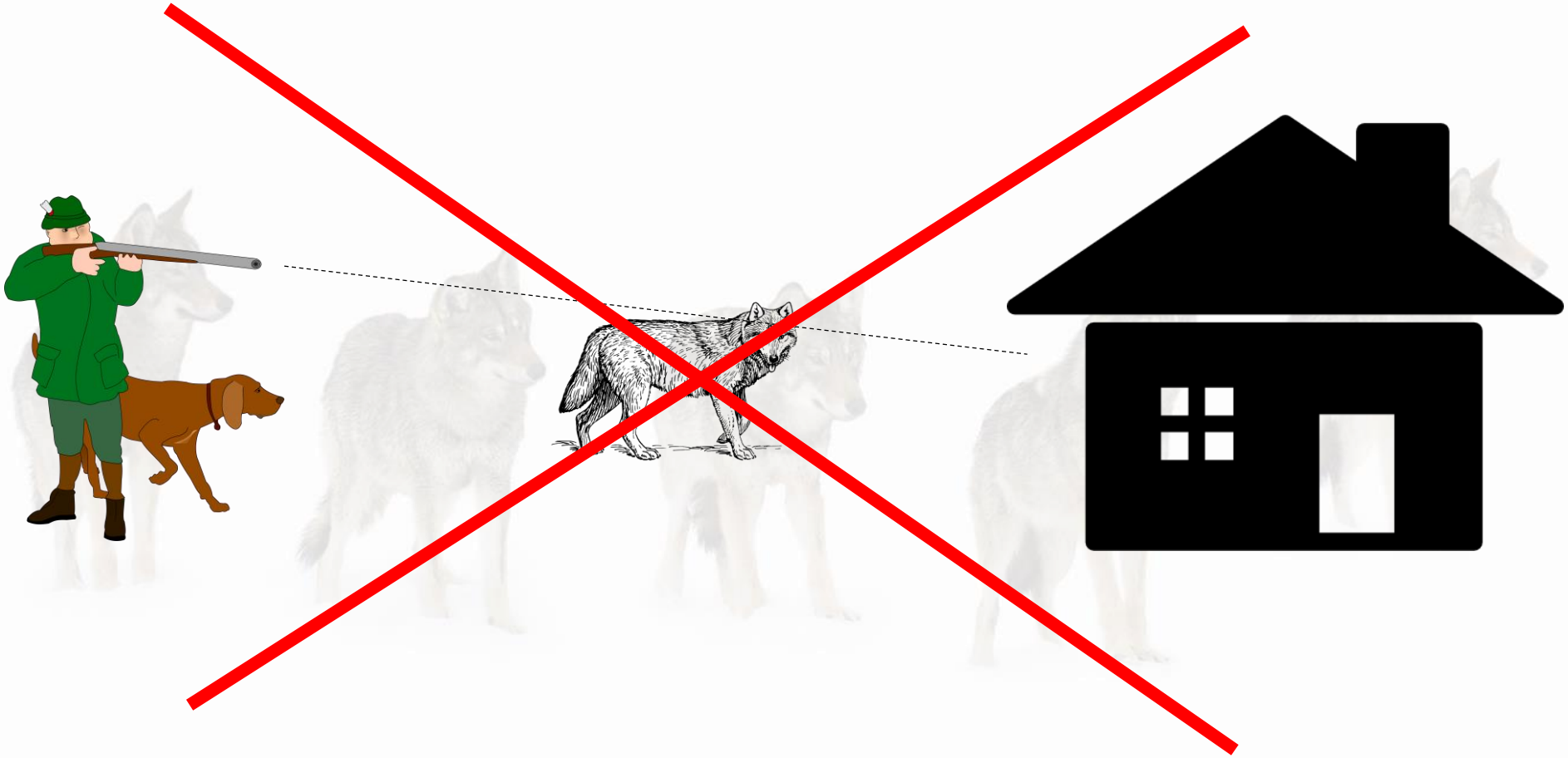
3.3. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia zdrowego



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

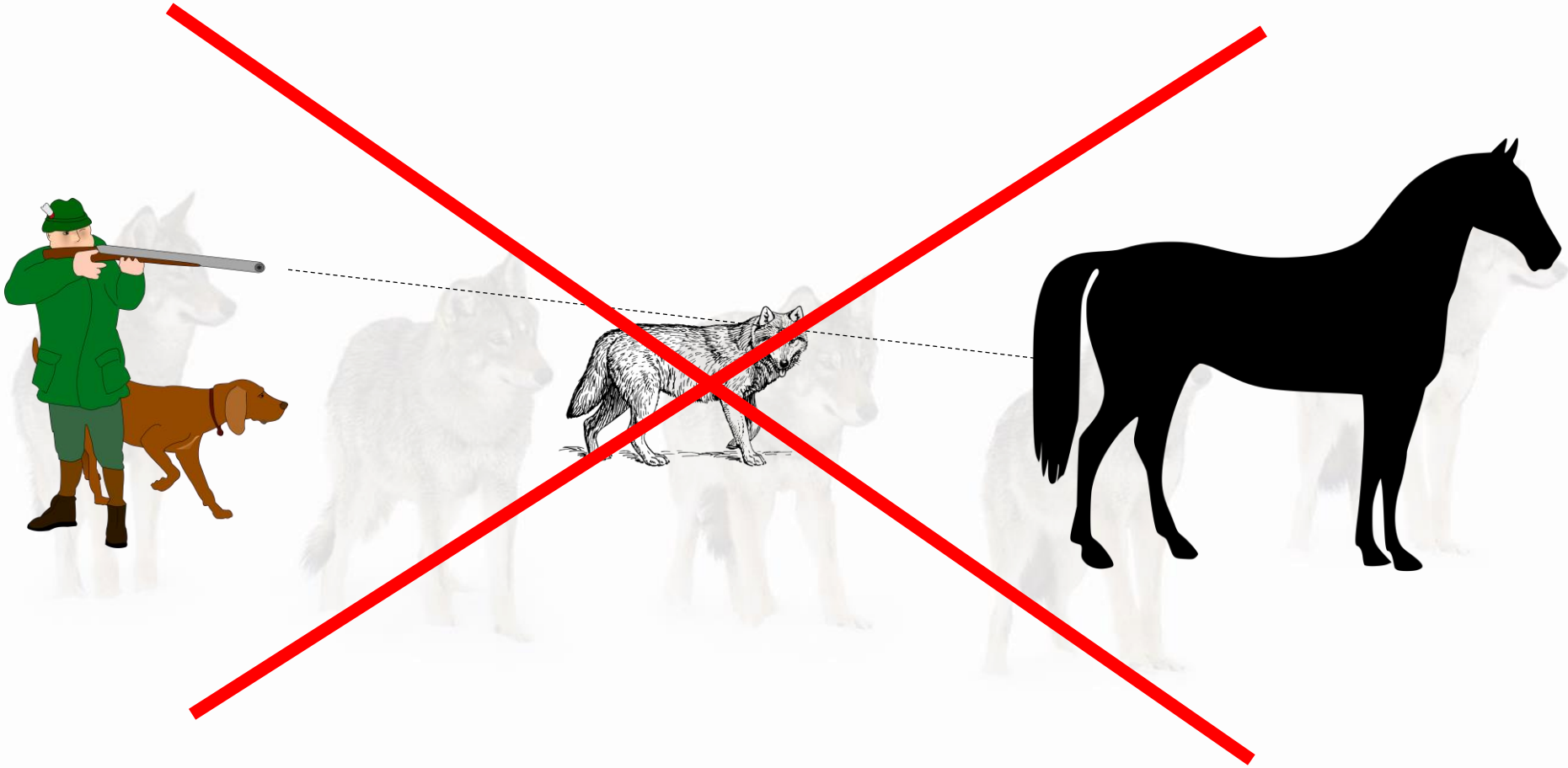
3.3. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia zdrowego



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

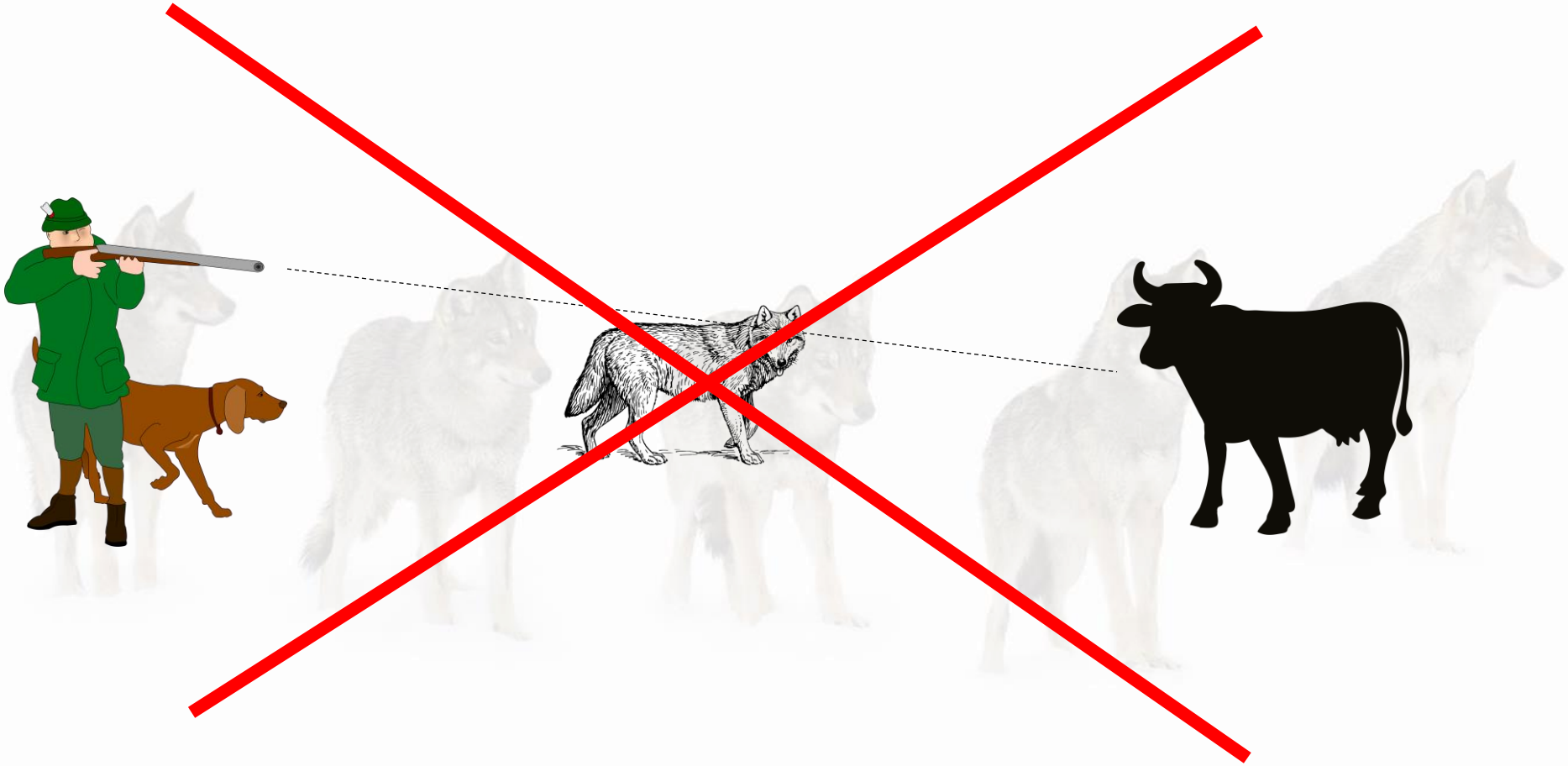
3.3. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia zdrowego



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

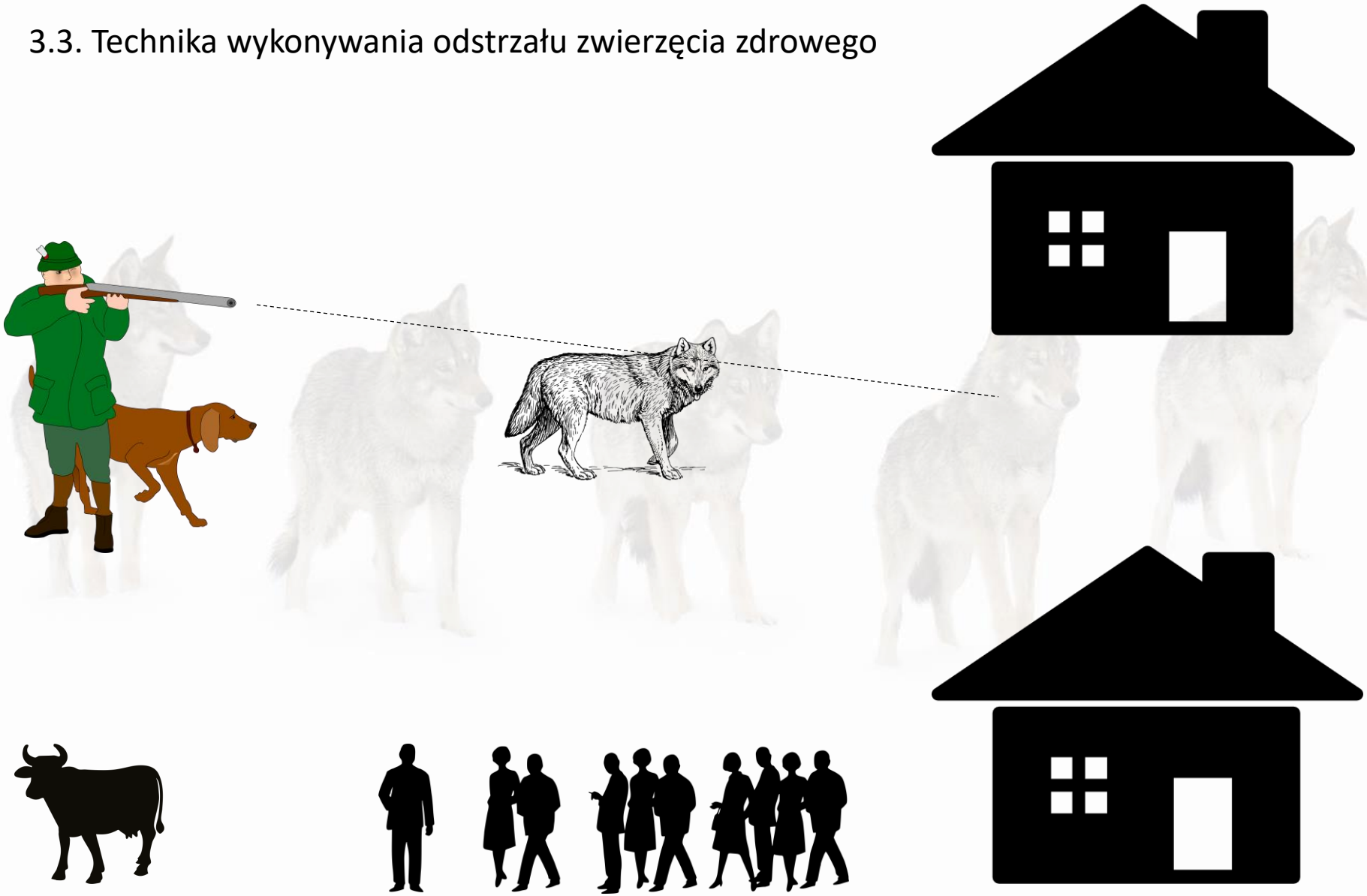
3.3. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia zdrowego



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.3. Technika wykonywania odstrzału zwierzęcia zdrowego



Shutterstock

3.4. Technika płoszenia

Do płoszenia zwierząt objętych ochroną gatunkową można wykorzystać:

1) amunicję gumową do użytku cywilnego

Nazwa naboi	Kaliber	Masa pojedynczej kuli lub pocisku	Zalecany minimalny dystans strzału (m)	Energia kinetyczna kuli lub pocisku na zalecanym dystansie	Okucie (mm)	Ilość sztuk w pudełku
Loftka gumowa	12/70	0,45	10	8	10	5
Pocisk gumowy	12/70	10,5	50	50	10	5
Kula gumowa	12/70	4,5	20	43,7	10	5
Loftka gumowa	16/70	0,45	10	9	10	5
Kula gumowa	16/70	3,4	20	40	10	5

Shutterstock

3.4. Technika płoszenia

Do płoszenia zwierząt objętych ochroną gatunkową można wykorzystać:

1) amunicję gumową do użytku cywilnego



Shutterstock

3. Praktyczne zasady wykonywania odstrzału oraz płoszenia

3.4. Technika płoszenia

Do płoszenia zwierząt objętych ochroną gatunkową można wykorzystać:

2) **amunicję dźwiękową do użytku cywilnego -** naboje dźwiękowe w kalibrach 12/70 i 16/70 zostały zaprojektowane z myślą o wykorzystaniu do odstraszania ptactwa i dzikiej zwierzyny z pól uprawnych. Wystrzałowi o głośności do 115 dB towarzyszy błysk za lufą co skutecznie płoszy niechcianych intruzów



Shutterstock

4. Zasady zachowania bezpieczeństwa podczas wykonywania odstrzału

4.1. Zasady zabezpieczenia terenu

1. Współpraca z Policją, Strażą Miejską, Strażą Gminną, Strażą Pożarną, Strażą Leśną
2. Poinformowanie mieszkańców o zagrożeniu
3. Zabezpieczenie terenu przez służby
4. Zamknięcie ruchu samochodowego oraz osób pieszych
5. Służby biorące udział w zabezpieczeniu miejsca powinny współpracować z osobą wykonującą odstrzał, wykonywać jej polecenia a przed przystąpieniem do działań ustalić całą procedurę



4. Zasady zachowania bezpieczeństwa podczas wykonywania odstrzału

4.2. Zabezpieczenie osób wykonujących odstrzał

1. Życie i zdrowie osób wykonujących odstrzał jest najważniejsze

2. Osobom wykonującym odstrzał należy zapewnić bezpieczeństwo od innych osób postronnych

3. Należy odsunąć osoby postronne od osób wykonujących odstrzał na odległość uniemożliwiającą lub utrudniającą rejestrowanie przebiegu odstrzału poprzez telefony komórkowe oraz inne urządzenia video

4. Za wszelkie decyzje dotyczące wykonania odstrzału odpowiada osoba go wykonująca dlatego też nie należy zmuszać lub nakłaniać jej do podejmowania działań pomimo wyraźnego sprzeciwu



Shutterstock

4. Zasady zachowania bezpieczeństwa podczas wykonywania odstrzału

4.1. Zasady zabezpieczenia terenu

6. W przypadku wykonywania odstrzału w terenach zurbanizowanych najważniejsze jest zabezpieczenie osób i mienia

7. Najlepiej wykonać odstrzał z dala od obiektów budowalnych oraz osób, jednakże takie działanie nie zawsze będzie możliwe do zrealizowania

8. W przypadku uśmiercania zwierząt rannych w wypadkach komunikacyjnych należy w pierwszej kolejności zabezpieczyć teren oraz usunąć wszelkie osoby postronne (gapiów) na bezpieczną odległość



Dziękuje za uwagę

Dane kontaktowe:
Bartłomiej Popczyk
e-mail: bartlomiej_popczyk@sggw.pl
Wydział Nauk o Zwierzętach
SGGW w Warszawie
ul. Ciszewskiego 8
02-786 Warszawa

Shutterstock